

титла Макариополски — владика на несъществуваща епархия. Това все било придобивка за българитѣ, макаръ че по-рано патриархътъ билъ взелъ отъ Илариона задължително, че никога нѣма да претендира за епархия. Иларионъ развилъ голѣма дейностъ: обикалялъ по разнитѣ квартали въ Цариградъ, дето имало прѣснати българи и служилъ за тѣхъ литургия въ грѣцкитѣ черкови. И тѣ радостни се стичали отвредъ да видятъ своя владика българинъ, да му целунатъ лѣсница и да получатъ истинска благословия.

Българската черкова-параклисъ на Фенеръ била направена преди 10-ина години, пѣкъ — и малка и привременна. Трѣбвало вечъ да се построи друга, по-хубава, въ която богослужението да се извършва съ изискваното благолепие и да събира богомолци, които отъ година на друга все се умножавали. Въ нея вечъ трѣбвало да се виждалъ самиятъ народъ и неговиятъ животъ и да виушавалъ у българитѣ самосъзнание, самоуважение и народна гордостъ, а у чужденцитѣ — ясна представа и почитъ. Тѣ слабо познавали миналото, пѣкъ и сегашното на българитѣ. Въ Цариградъ имало толкозъ и хубави грѣцки и арменски черкови.

Най-сетне пристъпило се къмъ дѣло. Следъ дълги и уморни настоявания и формалности, издадени били за това патриаршеско позволение и султански ферманъ. Следъ това пѣкъ предстояло да се извърши и друга не по-маловажна работа: да се намѣрятъ пари за новата черкова. По молба на черковнитѣ настоятели патриархътъ изпратилъ окръжно до владичитѣ въ българскитѣ епархии да събиратъ пари за новата черкова, пѣкъ и настоятелитѣ изпратили друго и до по-виднитѣ въ царството общини, владичи и частни лица.

На 25 октомврий 1859 г. въ присѣствие на патриархъ Кирила, патриарситѣ Александрийски, Иерусалимски и Антиохийски, рускиятъ посланникъ Лобановъ, сръбскиятъ диплом. представителъ М. Петрониевичъ и всички по-видни българи и много друѣи събрани отъ цѣлъ Цариградъ — билъ извършенъ обредътъ. Основния камѣкъ положилъ, въ сѣщия черковенъ дворъ, Николаки-Конаки Богориди (втория синъ на князъ Ст. Богориди). Архимандритъ Антимъ (по-сетне първи Български екзархъ) преподавателъ въ грѣцкото богословско училище на о-въ Халки казалъ речъ. Видни цариградски търговци-българи подарили голѣми суми за новата черкова. Дошли помощи и отъ царството. За жалость, новата българска черкова, начената съ такъвъ голѣмъ ентузиазъмъ и съ голѣми надежди, не могла да бже изградена. Причинитѣ били нѣлолко. И архитектътъ Фосати билъ виновенъ.